

مرکز آموزشی درمانی امین اصفهان

سرطان تخمدان

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: 1403

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

شرح بیماری:

سرطان تخمدان همان رشد غیرطبیعی خارج از کنترل سلول های موجود در یک یا هر دو تخمدان است. تخمدان ها دو غده کوچک، واقع در دو طرف رحم می باشند. آن ها وظیفه تولید هورمون های جنسی زنانه و ذخیره و آزادسازی تخم را به عهده دارند.

سرطان تخمدان معمولاً تا زمانی که در شکم و لگن پخش نشود تشخیص داده نمی شود و اگر به این مرحله نیز برسد درمان آن بسیار سخت خواهد بود. در صورت تشخیص به موقع سرطان تخمدان در مراحل اولیه، می توان از پیشرفت و پخش بیماری جلوگیری نموده و آن را درمان کرد.

مراحل سرطان تخمدان:

مرحله اول: سرطان در یک یا دو تخمدان یافت می شود.

مرحله دوم: سرطان به دیگر بخش های لگن گسترش پیدا می کند.

مرحله سوم: سرطان به درون اجزای شکمی گسترش پیدا می کند.

مرحله چهارم: سرطان به خارج از شکم گسترش می یابد.

علائم:

علائم سرطان تخمدان شامل موارد زیر است:

سرطان تخمدان در مراحل اولیه به ندرت دارای علائم می باشد این سرطان حتی در مراحل پیشرفته خود نیز علائم بسیار کمی ایجاد می کند که این علائم اغلب با علائم یبوست یا سندرم روده تحریک پذیر اشتباه گرفته می شوند.

نفخ مکرر

درد در شکم یا لگن

مشکل غذا خوردن و یا احساس سیری سریع

مشکلات ادراری مانند نیاز فوری به ادرار کردن و ادرار بیشتر از حد معمول

از دست دادن سریع وزن

تغییرات در وضعیت عمومی مزاجی مانند یبوست

علل شایع و عوامل خطر:

متخصصان دلیل اصلی ابتلا به سرطان تخمدان را نمی دانند اما بر این باورند که تغییرات ژنتیکی نقش مهمی را در این بیماری ایفا می کند از این رو اگر سابقه بیماری در خانواده داشته اید، خطر ابتلا افزایش می یابد.

احتمال ابتلا برای زنانی که دوران یائسگی خود را پشت سر گذاشته اند افزایش می یابد.

سن: این سرطان در هر سنی می تواند رخ دهد اما بیشتر در زنان 50 تا 60 ساله رخ می دهد.

هرگز باردار نشدن

درمان های مرتبط با باروری

مصرف دخانیات

سندرم پلی کیستیک تخمدان

دستگاه داخل رحمی یا آی.یو.دی

عوارض احتمالی:

عدم درمان سرطان تخمدان می تواند باعث شود که سرطان در سایر اعضا گسترش یابد. همچنین عدم اقدام به موقع برای درمان می تواند منجر به ناباروری در زن شود.

- در صورت وجود سابقه سرطان تخمدان یا سرطان پستان در خانواده و افراد درجه یک
- در صورت بروز دیگر علائم نگران کننده

شکم باشد که سرطان معمولا به آن گسترش پیدا می کند. همچنین جراح شما تا جایی که بتواند سلول های سرطانی را از شکم شما خارج می کند.

پس از جراحی از شیمی درمانی استفاده می شود در طی این فرایند یک داروی شیمیایی به درون رگ های شما تزریق می شود تا سلول های سرطانی را از بین ببرد.

زمانی که از ابتلا به سرطان مطلع می شوید، احساسات زیادی را تجربه می کنید و نیاز به کمک دارید. در چنین مواقعی صحبت با زنانی که مشکل شما را دارند، بسیار موثر خواهد بود.

رژیم غذایی و تغذیه:

پس از ترخیص از بیمارستان به توصیه های پزشک خود در مورد شیوه های صحیح تغذیه عمل کنید.

از یک رژیم غذایی سالم پیروی کنید. در صورتی که حس می کنید اشتهای چندانی برای خوردن ندارید سعی کنید به جای مصرف یک یا دو وعده غذایی سنگین، تعداد وعده های غذایی را افزایش داده و میزان غذا در هر وعده را کم کنید.

مواد غذایی با پروتئین، کالری و ویتامین بالا را در رژیم غذایی خود بگنجانید تا به این ترتیب از کاهش انرژی و وزن خود پیشگیری کنید.

برای حفظ انرژی و قدرت خود سعی کنید از کاهش وزن پیشگیری کنید.

وعده های غذایی اصلی خود را زودتر بخورید.

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

در صورت بروز علائم سرطان تخمدان و ادامه آن ها بیش از 2 تا 3 هفته، باید حتما به پزشک مراجعه کنید.

تشخیص:

تشخیص در ابتدا با معاینه لگن توسط پزشک صورت می گیرد به این صورت که ابتدا بخش خارجی اندام تناسلی با دقت بررسی می شود، سپس پزشک با دو انگشت خود از طریق مقعد، رحم و تخمدان های شما را با لمس کردن بررسی می کند. پزشک همچنین با وارد کردن یک دستگاه به داخل واژن، به مشاهده و تشخیص ناهنجاری های داخل واژن می پردازد.

تصویر برداری: گاهی اوقات ممکن است توده

داخل یا روی تخمدان ها از طریق سونوگرافی یا سی.تی.اسکن شکم و لگن تشخیص داده شود. البته اغلب این توده ها سرطانی نیستند. اندازه، شکل و ساختار تخمدان ها نیز از طریق این تصویر برداری ها مشخص می شود.

آزمایش خون: آزمایش خون برای تشخیص وجود

پروتئینی به نام سی-ای-125 بر سطح سلول های سرطانی تخمدان انجام می شود. میزان زیاد سی-ای-125 نشان دهنده سرطان تخمدان است. هرچند میزان زیاد آن می تواند بر اثر چرخه قاعدگی، آندومتریوز یا فیبروئیدهای رحمی باشد.

نمونه برداری: تنها راهی که پزشک را از وجود سرطان

تخمدان مطمئن می کند، انجام نمونه برداری و آزمایش بافت نمونه برای مشاهده سلول های سرطانی است. این نمونه گیری از طریق جراحی صورت می گیرد

درمان:

جراحی اصلی ترین روش درمان است. پزشک هرچه توده سرطانی در تخمدان مشاهده کند برمی دارد و این می تواند به معنی برداشتن یک یا هر دو تخمدان، لوله های فالوپ، رحم، گره های لنفاوی و یک لایه چربی از